

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı : 56020453/2016-610.01-E.763/1976/3759
Konu : Yazılı soru önergesi

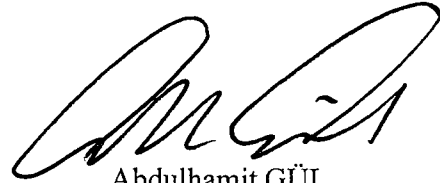
20/09/2017

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

- İlgi: a) Kanunlar ve Kararlar Başkanlığı ifadeli, 12/12/2016 tarihli ve 43452547-120.07-71676 sayılı yazı,
b) 28/12/2016 tarihli ve 56020453/2016-610.01-E.3086/10193 sayılı yazı.

İlgi (a) yazınız ekinde alınan, Ankara Milletvekili Ali Haydar Hakverdi tarafından Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/9439 Esas Nolu soru önergesine ilişkin cevaba esas teşkil edecek bilgilerin derlenebilmesi için ilgi (b) yazımızla ek süre istenilmiş olup, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99. maddesi uyarınca hazırlanan cevap ilişikte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Abdulhamit GÜL
Bakan

EK:
Soru önergesi cevabı (1 adet)

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

Sayı :56020453/2016-610.01-E.763/1975/3758
Konu : Yazılı soru önergesi

20/09/2017

Sayın Ali Haydar HAKVERDİ
Ankara Milletvekili
TBMM

Bakanlığımıza yöneltilip yazılı olarak cevaplandırılması istenilen 7/9439 Esas Nolu soru önergesinin cevabı aşağıda sunulmuştur.

I- Ceza ve güvenlik tedbirlerinin infazına ilişkin mevzuat hükümleri, tüm ceza infaz kurumlarında, hükümlülerin ırk, dil, din, mezhep, milliyet, renk, cinsiyet, doğum, felsefi inanç, millî veya sosyal köken ve siyasî veya diğer fikir yahut düşünceleri ile ekonomik güçleri ve diğer toplumsal konumları yönünden ayırım yapılmaksızın ve hiçbir kimseye ayrıcalık tanınmaksızın uygulanmaktadır.

II- Kişilere karşı kötü muamele vakalarının yaşanmaması ve bu tür şikâyet sebeplerinin ortadan kaldırılması için mevzuatımızda köklü değişiklikler yapılmıştır.

Bu çerçevede, ceza infaz kurumları; yargı denetimi kapsamında 4675 sayılı İnfaz Hâkimliği Kanunu ile oluşturulan infaz hâkimleri, idarî denetim kapsamında Adalet Bakanlığı müfettişleri ile Ceza ve Tevkifevleri Genel Müdürlüğü hâkim ve kontrolörleri, sivil toplum kuruluşlarının denetimi kapsamında 4681 sayılı Ceza İnfaz Kurumları ve Tutukevleri İzleme Kurulları Kanunu hükümleri gereğince oluşturulan izleme kurulları, yine, 6701 sayılı Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Kanunu uyarınca kurulan Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, parlamento denetimi kapsamında Türkiye Büyük Millet Meclisi İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu ya da araştırma komisyonlarının başkan ve üyeleri, uluslararası denetim kapsamında Avrupa İşkencenin Önlenmesi Sözleşmesi gereğince Avrupa İşkenceyi Önleme Komitesi tarafından denetlenmesinin yanı sıra, Avrupa Konseyi İnsan Hakları Komiserliği ve Birleşmiş Milletler Keyfi Tutuklamalar Çalışma Grubu tarafından denetlenmektedir.

Ayrıca, Birleşmiş Milletler İşkenceye Karşı Sözleşmeye Ek İhtiyari Protokolün (OPCAT) onay süreci 27/09/2011 tarihi itibarıyla tamamlanmış ve Ek Protokol 27/10/2011 tarihinde Ülkemiz bakımından yürürlüğe girmiştir. Bilindiği üzere, Ek Protokol çerçevesinde kişilerin özgürlüklerinden yoksun bırakıldığı gözaltı merkezleri ve ceza infaz kurumlarına Ek Protokolde belirtilen denetleme organınca ziyaretler düzenlenebilecektir.

Ceza infaz kurumları, yukarıda belirtilen hem ulusal hem de uluslararası bağımsız kuruluşlar tarafından periyodik aralıklarla haberli ve habersiz olarak ziyaret edilmekte, hükümlü ve tutukluların sağlık ve yaşam koşulları, iç güvenlik, sevk ve nakil işlemleri ile ilgili aksaklık ve eksiklikler yetkili mercilere bildirilmektedir.

Hükümlü ve tutuklular veya sivil toplum örgütleri, resmî ya da özel insan hakları kuruluşları tarafından yapılan başvurular titizlikle incelenmekte, adlî ve idarî yönden yapılan

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

soruşturmalar sonucunda kusur ve ihmali olan görevliler hakkında yasal gereğine titizlikle tevessül edilmektedir.

III- İşlendiği iddia edilen bir suçla ilgili delillerin takdiri ve olayın vasıflandırılması da dâhil olmak üzere, soruşturma yürütülmesi, koruma tedbirlerine başvurulması ve sonucuna göre kamu davası açılmasında tüm yetki ve sorumluluk yargı mercilerine aittir. Bununla birlikte açılan davalara ilişkin yapılan yargılamalar Anayasanın 9. ve 138. maddelerindeki yetki ve teminata dayalı olarak görev yapan bağımsız ve tarafsız mahkemelerce sürdürülüp sonuçlandırılmaktadır.

IV- A) İzmir Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 22/12/2016 tarihli cevapta, İzmir Kadın Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda terör örgütüne üye olma suçundan barındırılan hükümlünün Kocaeli 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledilmeden önce adı geçen milletvekiline göndermek istediği mektubun Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü'nün "Sakıncalı görülen mektuplar" kenar başlıklı 123. maddesinin birinci fıkrası gereğince alıcısına gönderilmeme kararının alındığı, hükümlünün söz konusu karara ilişkin Karşıyaka İnfaz Hâkimliğine itirazda bulunduğu, İnfaz Hâkimliğince itirazın reddine karar verildiği, Kurumda hiçbir hükümlü ve tutuklunun mektup gönderme hakkının engellenmediği, yapılan işlemlerin mevzuatta belirtilen usul ve esaslara uygun olduğu,

B) Kırıkkale Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 22/12/2016 tarihli cevapta;

1- Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan Bolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledilen soru önergesinde bahsi geçen hükümlünün, 10/08/2016 tarihinde barındırıldığı odaya kendisiyle aynı suç grubunda olan bir hükümlünün yerleştirildiği sırada slogan atarak memurlara saldırdırması üzerine müdahalede bulunularak gözetim odasına alındığı, hükümlünün aynı gün Kurum doktoru tarafından muayene edilmesi sonucunda vücudunda darp ve cebir izine rastlanılmadığına ilişkin rapor verdiği,

Hükümlünün gerçekleştirmiş olduğu eylemler sebebiyle Kurum Disiplin Kurulu tarafından kendisine 1 ay ziyaretçi kabulünden yoksun bırakma ve 15 gün hücreye koyma cezası verildiği, hükümlünün söz konusu disiplin cezaları ve Kurumda uygulanan işlemler ile ilgili olarak İnfaz Hâkimliğine hitaben yazmış olduğu dilekçesinin ise bekletilmeden gönderildiği,

Hükümlünün işkenceye maruz kaldığı, süngerli odaya konulduğu ve suç duyurusu için ilgili yerlere gönderilmek üzere sunmuş olduğu dilekçelerinin işleme konmadığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı,

2- Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda 17/08/2016 tarihinde hükümlülerin Kuruma kabulleri sırasında mevzuat gereğince arama yapılmak istendiği esnada soru önergesinde bahsi geçen hükümlülerin aramaya karşı çıkarak slogan atmaya başlamaları üzerine görevli memurun mevzuat hükümleri gereğince zor kullanma yetkisini kullanarak aramayı tamamlamak zorunda kaldığı, hükümlüler hakkında Kırıkkale Yüksek İhtisas Hastanesinden alınan ilk muayene raporlarında vücutlarında darp ve cebir izinin bulunmadığının tespit edildiği, dolayısıyla hükümlülerin çıplak arama, işkence ve falaka gibi muamelelere maruz kaldığı yönündeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

3- Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda terör örgütü

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

üyyesi olma suçundan hükümlü olarak barındırılanların 19/08/2016 tarihinde barındırıldıkları odaları yakmaları üzerine, görevlilerin odalara giderek yangına müdahale ettikleri, hükümlülerin odadan çıkartılması sırasında slogan atarak görevlilere direndikleri ve odadan çıkmamak için mukavemet gösterdikleri, bunun üzerine görevli memurların zor kullanma yetkilerini kullanarak hükümlüleri odadan çıkardıkları, söz konusu olay sonrasında hükümlülerden üçünün Kurum tabipliğine götürülerek muayenelerinin yapıldığı, Kurum tabipliği tarafından verilen raporlarda vücutlarında "darp ve cebir izine rastlanılmadığı" şeklinde rapor verildiği, bir hükümlünün de Kırıkkale Yüksek İhtisas Hastanesine sevk edildiği, hükümlünün muayenesi ile tahlillerinin yapıldığı ve hükümlü hakkında, "herhangi bir zehirlenme şüphesinin bulunmadığı ve darp ve cebir izine rastlanılmadığı" şeklinde rapor verildiği,

4- 28/09/2016 tarihinde Kırıkkale Yüksek İhtisas Hastanesine götürülmek üzere jandarma tarafından Kurumdan alınan hükümlünün muayene sonrasında odadan çıkmamak için oturmakta olduğu muayene koltuğunun yan kol dayama bölümüne ellerini soktuğu ve ayaklarını da koltuğun orta demirine çapraz bağlayarak gitmemek için direnmeye başladığı, yüksek sesle slogan atıp görevlileri engellemeye çalıştığı, hükümlüye yerde sürüklenerek ve tekmelenerek işkence yapıldığı iddiasının gerçeği yansıtmadığı,

5- Kırıkkale F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan bahsi geçen hükümlülerin 10/10/2016 tarihinde başka bir disiplin soruşturmasına esas olmak üzere ifadeleri alındıktan sonra odalarına götürüldükleri sırada odalarına gitmek istemediklerini beyan ederek oturma eyleminde bulundukları, görevli personellerin bir süre bekledikten sonra olayın yaşandığı yerde bulunan diğer hükümlü ve tutuklular ile ziyaretçilerin tedirgin olmamaları ve Kurum asayiş ve düzenini sağlamak amacıyla söz konusu eyleme devam eden hükümlülerin kollarına girerek odalarına götürüldükleri,

Olayın ardından hükümlülerin Kurum tabipliğine dilekçe yazarak, revire çıkmak istediklerini beyan ettikleri, bunun üzerine revire götürülen hükümlüler hakkında Kurum tabipliği tarafından vücutunda "darp ve cebir izine rastlanmadığı" şeklinde rapor verildiği, hükümlülere yerlere su dökülerek "paspas yapın" şeklinde sözler söylendiği ve işkence yapıldığı iddialarının gerçeği yansıtmadığı,

6- Ceza İnfaz Kurumlarının Yönetimi ile Ceza ve Güvenlik Tedbirlerinin İnfazı Hakkında Tüzüğü'nün "Diğer yükümlülükler" kenar başlıklı 83. maddesinin birinci fıkrasının (1) bendinde yer alan hükümlülerin, yaşadıkları, çalıştıkları ve ortak etkinliklerde bulundukları mekanların temizliğini yapmak zorunda oldukları hüküm uyarınca odaların temizliğinin odada barındırılan hükümlü ve tutuklular tarafından yapıldığı ve yapılan temizliğin düzenli olarak görevli personeller tarafından kontrol edildiği, Kurumda bulunan odaların idrar, dışkı ve yemek artıklarıyla kirletilmiş kör hücreler olduğu iddiasının gerçeği yansıtmadığı,

7- Kurumda hükümlü ve tutukluların vermiş oldukları dilekçelerin aksatılmadan gönderildiği, dilekçelerin Kurumdan çıkış tarihi ve sayısının hükümlülere bildirildiği, bu hususlardaki iddiaların gerçeği yansıtmadığı,

C) Kocaeli Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 19/01/2017 tarihli cevapta;

1- Kocaeli 1 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna çeşitli tarihlerde sevk edilen hükümlü ve tutukluların Kuruma girişlerinde ilgili mevzuat hükümlerine göre arama işleminin gerçekleştirildiği, Kurumda çıplak arama yapıldığı

T.C.
ADALET BAKANLIĞI
Kanunlar Genel Müdürlüğü

yönündeki iddiaların gerçeği yansıtmadığı, bazı tutukluların Kuruma kabulleri esnasındaki arama faaliyetlerine ilişkin şikâyetlerine ilişkin Kandıra Cumhuriyet Başsavcılığı tarafından soruşturma başlatıldığı ve soruşturmanın devam ettiği,

2- Soru önergesinde bahsi geçen tutuklunun Kuruma almak istediği pantolon ve ceketlerinin mevzuat hükümleri uyarınca kendisine verilemediği, bahse konu eşyaların tutuklunun isteği üzerine ziyaretçisine teslim edildiği,

3- Bahsi geçen hükümlü ve tutukluların bir kısmının çeşitli nedenlerle açlık grevi eylemi gerçekleştirmeleri nedeniyle hükümlü ve tutuklular hakkında mevzuat hükümleri uyarınca bazı etkinliklere katılmaktan alıkoyma disiplin cezası verilmek üzere soruşturma başlatıldığı, anılan hükümlü ve tutukluların Kocaeli İnfaz Hâkimliğine itiraz ettikleri ve dosyanın İnfaz Hâkimliğinde derdest olduğu,

4- Hükümlü ve tutukluların ziyaretçilerinin görüş saatlerine riayet etmeyerek geç gelmelerinin görüş saatlerinin aksamasına sebep olduğu, görüşe vaktinde gelen ziyaretçilerin hak kaybına uğramaması için geç gelen ziyaretçilerin görüşlerinde kısıtlamaya gidilmek zorunda kalındığı

Ayrıca Kurumdan sorumlu Cumhuriyet savcılığının kayıtlarında yapılan incelemede, sistem bozukluğu ve diğer nedenlerle ziyaret haklarının gasp edildiğine ilişkin herhangi bir şikâyetin bulunmadığı,

5- Kandıra F Tipi Yüksek Güvenlikli Ceza İnfaz Kurumunda bulunan hükümlü ve tutukluların telefon haklarının mevzuat hükümleri doğrultusunda kullanıldığı,

Ç) Edirne Cumhuriyet Başsavcılığıyla yapılan yazışmaya verilen 22/12/2016 tarihli cevapta;

1- 5275 sayılı Kanunun 25. maddesinin birinci fıkrasının (b) ve (c) bendleri uyarınca gözlem ve müşahade süresi dolan ve iyi halli olan hükümlülerin havalandırma saatlerinin kademeli olarak İdare ve Gözlem Kurulu Kararıyla artırıldığı, aynı üniteye kalan iyi halli hükümlü ve tutukluların karşılıklı dilekçe vererek havalandırmaya birlikte çıkmak istediklerini beyan etmeleri durumunda, Kurum tarafından söz konusu kişilerin aralarında husumetin bulunup bulunmadığı ve havalandırmaya birlikte çıkmalarında güvenlik yönünden bir sakınca olup olmadığı konularında bir sakınca görülmediği taktirde havalandırmaya birlikte çıkmalarına izin verildiği,

2- Edirne F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumunda barındırılan hükümlünün, çocuklarıyla hafta sonu görüş yapma talebinde bulunduğu ancak, Kurum İdare ve Gözlem Kurulunun kararıyla; Kurumun fiziki yapısı ile hükümlü ve tutukluların güvenliği dikkate alınarak adı geçen ziyaretlerini hafta içi belirlenen gün ve saatlerde yapmasına ve hafta sonu ziyaret yapma talebinin reddine karar verildiği, hükümlünün 15/11/2016 tarihli şikâyet dilekçesi üzerine Edirne 1. İnfaz Hâkimliği tarafından hükümlünün çocuklarının öğrenimlerine devam etmeleri nedeniyle hükümlünün sadece çocuklarının hafta sonu ziyarete gelmelerine karar verildiği ve hükümlünün çocuklarıyla hafta sonu görüş yapabilmesi için gerekli planlamanın yapılarak ziyaretin gerçekleştirildiği,

3- Tekirdağ 2 Nolu F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumundan 20/10/2016 tarihinde Edirne F Tipi Yüksek Güvenlikli Kapalı Ceza İnfaz Kurumuna nakledilen hükümlülerin yanlarında getirdikleri eşyaların incelenmesi neticesinde bir adet el yapımı dergi çalışması ile çeşitli isimlerde dergi ve roman çalışması dokümanlarının bulunduğu, bu dokümanlarda terör örgütünü öven, yüceltici ve propaganda içerikli konulara

T.C.
ADALET BAKANLIğI
Kanunlar Genel M¼d¼rl¼đ¼

yer verildiđinin tespit edilmesi ¼zerine d¼k¼manlara el konulduğu,

Kurumda h¼k¼ml¼ ve tutukluların odalarında bulundurabilecekleri kitap sayısı ile ilgili herhangi bir sınırlamanın bulunmadığı, ancak; ¼zellikle kurum mevcudunun kalabalık olması, aramalar sırasında yaşanabilecek olumsuzlukların ¼n¼ne ge¼ilebilmesi, odalardaki d¼zensizliđin ¼nlenmesi, bulundurulması yasak eşyaların ve ¼rg¼tsel d¼k¼manların saklanamaması, oda yakma olaylarında kitap ve d¼k¼manların kullanılarak yangının daha tehlikeli h¼le getirilmemesi gibi nedenlerle, ilgili mevzuat h¼k¼mleri uyarınca Eđitim Kurulu Başkanlığınca alınan kararla sınırlamaya gidilebildiği,

Bu kapsamda, h¼k¼ml¼lerden birine 21 adet kitap ve 7 adet derginin, diğer h¼k¼ml¼ye de 20 adet kitabın ve 12 adet derginin teslim edildiği,

Bildirilmiřtir.

Bilgilerinize sunulur.

Abdulhamit G¼L
Bakan

